

UZASADNIENIE

Projekt ustawy wprowadza nowelizację w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 156 i 972), zwanej dalej „ustawą o działalności leczniczej”, w zakresie przepisów art. 26–27 ww. ustawy, które dotyczą umów podwykonawstwa świadczeń zdrowotnych.

Na ich podstawie podmioty lecznicze spełniające przesłanki określone w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793) udzielają zamówień, w określonym zakresie, na realizację świadczeń zdrowotnych podmiotom wykonującym działalność leczniczą, lub osobom legitymującym się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny, zwanymi dalej „przyjmującymi zamówienie”.

W praktyce udzielającymi zamówienia są najczęściej podmioty lecznicze działające w formie samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz spółek kapitałowych z wyłącznym albo większościowym udziałem podmiotów publicznych, w zdecydowanej większości przypadków jednostek samorządu terytorialnego.

Omawiane umowy są specyficzną formą zamówienia o charakterze publicznym, do którego jednak nie mają zastosowania przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Udzielenie zamówienia następuje w trybie konkursu ofert. Do konkursu ofert stosuje się odpowiednio art. 140, art. 141, art. 146 ust. 1, art. 147, art. 148 ust. 1, art. 149, art. 150, art. 151 ust. 1, 2 i 4–6, art. 152, art. 153 i art. 154 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.), przy czym prawa i obowiązki Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia i dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia wykonuje kierownik podmiotu leczniczego udzielającego zamówienia.

Przywołane przepisy dotyczące konkursu ofert nie nakładają obowiązku upubliczniania ogłoszenia o konkursie ofert. W związku z powyższym nowelizacja ustawy o działalności leczniczej wprowadza obowiązek przez umieszczenie na stronie internetowej udzielającego zamówienie oraz w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2026 r. poz. 208), udostępnianym przez jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw zdrowia właściwą w zakresie systemów informacyjnych w ochronie zdrowia, informacji o imionach i nazwiskach, nazwach albo firmach podmiotów wykonujących działalność

leczniczą, lub osób legitymujących się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny, których oferty zostały otwarte oraz o kwocie należności lub określeniu rodzajów i sposobu kalkulacji należności, jaką udzielający zamówienia przekazuje przyjmującemu zamówienie z tytułu realizacji zamówienia, a w przypadku ustalenia stawki ryczałtowej – określeniu jej wysokości zawartej w ofercie. Nałożenie na udzielających zamówienia takiego obowiązku (analogicznego do obowiązku wynikającego z art. 222 ust. 5 ustawy – Prawo zamówień publicznych) przyczyni się do zwiększenia szeroko rozumianej przejrzystości postępowań konkursowych. Ponadto zwiększy konkurencyjność tych postępowań oraz zapewni jawność wydatkowania środków publicznych przez jednostki sektora finansów publicznych.

Do realizacji powyższych celów przyczynią się także nowe obowiązki udzielającego zamówienie polegające na umieszczeniu na stronie internetowej i w systemie teleinformatycznym informacji dotyczących sytuacji, gdy w wyniku konkursu wyłoniono przyjmującego zamówienie, ale nie została zawarta umowa. Ponadto udzielający zamówienia niebędący jednostką sektora finansów publicznych (przedsiębiorcy, w tym przede wszystkim spółki kapitałowe) będą obowiązani udostępnić na swojej stronie internetowej i w systemie teleinformatycznym informacje o imieniu i nazwisku, nazwie albo firmie przyjmującego zamówienie (podmiotu, z którym została zawarta umowa) oraz informacje o warunkach finansowych tej umowy.

Obowiązek ten nie będzie dotyczył udzielających zamówienia będących jednostkami sektora finansów publicznych (przede wszystkim samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej), gdyż te podmioty od 1 lipca 2026 r. podlegają obowiązkowi publikacji umów, w tym umów na świadczenia zdrowotne, w Centralnym Rejestrze Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych.

Ponadto w celu zwiększenia przejrzystości postępowań konkursowych zaproponowano nałożenie na udzielającego zamówienie obowiązku umieszczenia ogłoszenia o konkursie ofert na stronie internetowej oraz w systemie teleinformatycznym.

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

W art. 2 projektu ustawy zawarto regulację przejściową stanowiącą o stosowaniu dotychczasowych przepisów w odniesieniu do konkursów ofert wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Projekt ustawy przewiduje rozwiązania skutkujące nałożeniem dodatkowych obowiązków na podmioty lecznicze udzielające zamówienia na świadczenia zdrowotne, w tym przedsiębiorców. Biorąc pod uwagę art. 68b ust. 1 ustawy – Prawo przedsiębiorców zasadnym jest wprowadzenie sześciomiesięcznego *vacatio legis*. W przedkładanych Sejmowi projektach ustaw, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, termin wejścia w życie przepisów, z których wynika zwiększenie obciążeń regulacyjnych dla przedsiębiorców, wyznacza się na dzień przypadający nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Deklaracje i oświadczenia projektodawcy

Projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Projekt ustawy będzie miał wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, przez zwiększenie konkurencyjności oraz przejrzystości postępowań konkursowych dotyczących zamówień na świadczenia zdrowotne.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 lub art. 39 ust. 4 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt ustawy będzie miał nieznaczny wpływ na dane osobowe, tj. imiona i nazwiska osób legitymujących się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub określonej dziedzinie medycyny, w tym wykonujących działalność leczniczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej – praktyki zawodowej. Dane te znajdują się w publicznych rejestrach, tj. w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności

Gospodarczej lub rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Z uwagi na powyższe nie wydaje się zasadne przeprowadzenie oceny skutków proponowanych zmian dla ochrony danych zgodnie z art. 35 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Dla zminimalizowania wpływu projektu na dane osobowe zaproponowano czasowe przechowywanie i udostępnianie informacji o:

- 1) imionach i nazwiskach, nazwach albo firmach podmiotów wykonujących działalność leczniczą, lub osób legitymujących się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny, których oferty zostały otwarte;
- 2) kwocie należności lub określeniu rodzajów i sposobu kalkulacji należności, jaką udzielający zamówienia przekazuje przyjmującemu zamówienie z tytułu realizacji zamówienia, a w przypadku ustalenia stawki ryczałtowej – określeniu jej wysokości zawartej w ofercie.

Informacje te będą przechowywane i udostępniane przez 3 miesiące od dnia publikacji – w przypadku podmiotów, których oferty nie zostały wybrane oraz 12 miesięcy od dnia publikacji – w przypadku podmiotu, którego oferta została wybrana. Dwunastomiesięczny okres będzie miał zastosowanie także w odniesieniu do informacji o przyjmującym zamówienie niebędącym jednostką sektora finansów publicznych w ww. zakresie.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektu ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.